

CRNA GORA
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Br: C/4-900/22-4411

Podgorica, 4. novembar 2022.

P L A T F O R M A

za učešće predsjednika Vlade Crne Gore dr Dritana Abazovića i članova crnogorske delegacije na XVIII Samitu Frankofonije, Đerba, Tuniska Republika, 18-20. novembar 2022.

Predsjednik Vlade Crne Gore dr Dritan Abazović učestvovaće na XVIII Samitu šefova država i vlada – Samitu Frankofonije pod nazivom „Povezanost u različitostima: digitalizacija, vektor razvoja i solidarnosti u frankofonom prostoru“, koji se održava u Đerbi, od 18-20. novembra 2022. godine. Na marginama Samita će se održati 43. Ministarska konferencija Frankofonije 18. novembra 2022.

Opšte informacije

Međunarodna organizacija za Frankofoniju (OIF) je osnovana 20. marta 1970. godine pod prvobitnim nazivom Agencije za kulturnu i tehničku saradnju (ACCT), kasnije reimenovane u Međuvladinu agenciju za frankofoniju do 2005. godine, a potom u Međunarodnu organizaciju za frankofoniju. Osnivači Agencije za kulturnu i tehničku saradnju su bili Leopold Sedar Sengor (Senegal), Habib Burgiba (Tunis), Hamani Diori (Niger), Norodom Sihanuk (Kambodža) i Žan-Mark Leže (Kanada), koji su tada potpisali Povelju o osnivanju iz Niameja.

OIF okuplja 88 država članica (54 punopravne članice, 7 pridruženih i 27 država u statusu posmatrača), kojima je zajednički cilj upotreba i promocija francuskog jezika. Moto organizacije je jednakost, komplementarnost i solidarnost. Uloga Frankofonije je u promociji francuskog jezika, poštovanju principa višejezičnosti i kulturne raznolikosti, unapređivanju demokratije, mira i poštovanje ljudskih prava, te solidarnosti u frankofonom prostoru. Sjedište OIF-a se nalazi u Parizu i ove godine obilježava 52 godine postojanja.

Samiti šefova država i vlada (ili Samiti Frankofonije) predstavljaju najviše instance odlučivanja, dok se ostale odluke donose na Ministarskoj konferenciji i Stalnom savjetu Frankofonije. Pored ovog, organizacionu strukturu Frankofonije čine generalni sekretar, Parlamentarna skupština Frankofonije - APF (kojoj je Skupština Crne Gore zvanično pristupila 9. jula 2022. kao pridružena

članica), Univerzitetska agencija Frankofonije – AUF (u čijoj mreži je Univerzitet Crne Gore), TV5 Monde (međunarodni frankofoni televizijski kanal) i Međunarodno udruženje frankofonih opština – AMIF (Crna Gora nije član ovog udruženja).

Potpisivanjem Povelje u Hanoju, pozicija generalnog sekretara OIF-a se po prvi put uvodi 1997. godine, za koju je tada imenovan egipatski diplomata Butros Butros Gali, dok je aktuelna generalna sekretarka Luiz Mušikivabo iz Ruande, o čijem reizboru će se odlučivati na predstojećem Samitu u Čerbi. Crna Gora je podržala Luiz Mušikivabo na prvim izborima za poziciju generalnog sekretara.

Prvi Samit Frankofonije organizovan je 1986. godine i do sada je održano 17 samita Frankofonije. Ovogodišnji XVIII Samit šefova i vlada Frankofonije održava se u Čerbi (Tunis) 19-20. novembra.

Teme Samita u Čerbi su fokusirane na digitalizaciji kao sredstvu razmjene, dijaloga i solidarnosti između mladih, dostupnosti digitalnih alata frankofonoj publici, izradi digitalnih sadržaja, mobilnosti mladih, istraživača i umjetnika, kao i razvoju i jačanju veza između frankofonih naroda.

Na Samitu je planirano usvajanje niza dokumenata (Deklaracija iz Čerbe, Rezolucija o kriznim situacijama, izlasku iz krize i konsolidaciji mira u frankofonom prostoru, Deklaracija o francuskom jeziku u jezičkoj raznolikosti Frankofonije, Strateški okvir Frankofonije 2023-2030, Pravilnik o proceduri pristupanja ili izmjeni statusa države ili vlade u Međunarodnoj organizaciji za Frankofoniju i spisak odluka sa okruglih stolova koji se održavaju na marginama Samita). Takođe je planirano imenovanje generalnog/e sekretara/ke Frankofonije i države domaćina XIX Samita Frankofonije.

Samitu će prethoditi otvaranje „Sela Frankofonije“ na kojem će delegacije biti u prilici da predstave svoje kulturne znamenitosti, dok će se na marginama Samita pored Ministarske konferencije Frankofonije, održati Frankofoni ekonomski forum 20-21. novembra 2022.

Uloga Crne Gore u Međunarodnoj organizaciji za Frankofoniju (OIF)

Crna Gora je na XIII Samitu Međunarodne organizacije Frankofonije, koji se održao od 23-24. oktobra 2010. u švajcarskom Montrou primljena u Međunarodnu organizaciju Frankofonije (OIF) u svojstvu posmatrača. Pristupanjem OIF-u, obavezala se da podstiče učenje francuskog jezika u državnoj administraciji, posebno među diplomatama i njegovu upotrebu u međunarodnoj komunikaciji. Nosilac projekta saradnje sa OIF-om je Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore.

Prvi Memorandum između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije frankofonije, Vlade Francuske, Luksemburga i francuske zajednice u Belgiji (za period 2011-2014) potpisana je 12. maja 2011. godine u Podgorici. Ovim međunarodnim aktom je definisana formalno-pravna saradnja sa OIF-om o sprovođenju višegodišnjeg programa učenja francuskog jezika u državnoj administraciji Crne Gore, kroz program pod nazivom „Francuski jezik u diplomaciji i javnoj administraciji“, čiji je cilj povećanje broja frankofonih službenika MVP-a i drugih državnih institucija.

Drugi Memorandum o partnerstvu između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za frankofoniju za period 2016-2018. godinu, zaključen je septembra 2015. godine, u Jerevanu, u okviru programa „Francuski jezik u međunarodnim odnosima“, sa ciljem promovisanja upotrebe jezika u bilateralnoj i multilateralnoj diplomatiji. Memorandumom se države partneri obavezuju da poštuju principe višejezičnosti i kulturne raznolikosti na međunarodnom planu. Ovim se dokumentom reguliše i proces izbora projekata za nacionalne planove obuka, obavezu izbora nacionalne koordinacije za frankofoniju.

Treći Memorandum o partnerstvu između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za frankofoniju za period 2019-2022, potpisani je u februaru 2020. godine. Memorandumom je predviđeno dalje jačanje jezičkih kompetencija kroz usvajanje stručne terminologije na francuskom jeziku iz oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa.

Ove godine, Ministarstvo vanjskih poslova je dostavilo dokumentaciju o produženju saradnje sa OIF-om za naredni četvorogodišnji period 2023-2026. godine, koja je odobrena od strane OIF-a. Očekuje se potpisivanje Memoranduma o partnerstvu između MVP-a i OIF-a u narednom periodu.

Crna Gora je učestvovala na prethodnim samitima, i to na XIII Samitu u Montrou (oktobar, 2010), XIV Samitu u Kinšasi (oktobar, 2012) i XVII Samitu u Jerevanu (oktobar, 2018).

Značaj učešća predsjednika Vlade Crne Gore na XVIII Samitu Frankofonije

Učešće predsjednika Vlade Crne Gore dr Dritana Abazovića na Samitu Frankofonije u Đerbi je prilika za razgovore na različite teme u vezi sa digitalizacijom, ali i potvrdu važnosti razvoja ovog sektora i njegovog potencijala za ekonomski rast i stub frankofone solidarnosti.

Ovo je dodatno prilika za razgovore o načinima i sredstvima promocije saradnje i partnerstava u frankofonom okviru, zasnovanih na vrijednostima i principima Frankofonije za dijalog, solidarnost, jezičke i kulturne različitosti.

Imajući u vidu uticaj pandemije virusa Covid-19, usložnjavanje prijetnji miru i međunarodnoj bezbjednosti, kao i fragilnost svjetske ekonomije, Samit je prilika da se pristup novom modalitetu jačanja multilateralne saradnje, kroz zajednički solidaran pristup i sučeljavanje sa aktuelnim globalnim izazovima u frankofonom prostoru.

Budući da su mladi u fokusu Samita, kao spona u komunikaciji i utvrđenje protiv svakog ekstremizma, isključenja i terorizma, učešće crnogorske delegacije otvara mogućnost podrške mobilnosti i veće uvezanosti mlađih i studenata između frankofonih zemalja, promocije francuskog jezika kao sredstva povezivanja za prevazilaženje razlika i odsustva svakog oblika diskriminacije.

Frankofonija, počivajući na principima demokratije, mira i solidarnosti, daje prostora za upućivanje podrške ranjivim kategorijama u zemljama u razvoju u frankofonom prostoru, koje su pogodjene određenim društvenim fenomenima i političko-bezbjednosnim krizama.

Samit Frankofonije je prilika za bilateralne susrete sa predstvincima afričkih i azijskih zemalja, kao i sa ministrima vanjskih poslova država zapadnog Balkana.

Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore na XVIII Samitu Frankofonije u Đerbi predvodiće predsjednik Vlade Crne Gore dr Dritan Abazović, a u sastavu će biti i :

- Ivan Ivanišević, ambasador Crne Gore u Republici Francuskoj,
- Ana Rašović, šefica Kabineta predsjednika Vlade,
- Miloš Perišić, savjetnik predsjednika Vlade za medije,
- Radivoje Koprivica, savjetnik predsjednika Vlade za digitalne medije.

Troškove učešća crnogorske delegacije na XVIII Samitu Frankofonije u Đerbi snosiće organizator i Vlada Crne Gore.